

Videc o strahotah v Paveličevi "državi"

Ujjetniki grede... Joslovska vojska je ko... strahotah v Paveličevi državi... ujetniki grede... Joslovska vojska je ko...

paviljonu". Z njimi so ravnali mnogo bolj mlo, vendar tudi ne ravno "z rokavicami". Tretja vrsta "logorašev" so bili vstaši.

Ustanite, da vas postrelimo... Po takem pijanjevanju, preprih in pretepu, je prišlo nekoliko vstašev s puškami v naše prostore, posvetilo v prostor in zakričalo: "Vstanite, zdaj vas bomo ustrelili!"

Drugi za drugim se spuščamo po stopnicah v dvorišče. Ko smo zbrani vsi, nas peljejo do tistih jam za smeti in postavijo v vrsto. S puškami pomerijo na nas — in tako stojimo nekaj minut in gledamo smrti v oči.

Teh trenutkov ni mogoče ne povedati ne opisati. Ne glasno dihanja se ni slišalo. Ko pa je prišlo povelje, naj puške zadenjejo na rame, se nam je vsem iz prsi dvignil težak vzdih olajšanja.

Taki prizori se niso dogajali vsak dan, vendar, med enim in drugim niso nikdar pretekli trije dnevi. Od zunanjega sveta smo čisto odrezani. Z ženami, ki so nam včasih prinesle hrane nismo ali sploh nič govorili ali pa samo nekaj besed v prisotnosti stražarja.

Prej omenjena dr. Besarović in dr. Jeftanović sta spala zraven mene na slami. Z nami so bili pravoslavni župnik Magarašević, sodnik in Klanjca dr. Perić, župan Crikvenice Nikola Čar in še drugi, ki jih nikaner omenjajte. Najpogumnejši je bil dr. Besarović. Imel je govore, seveda pritajeno, ter nam govoril, naj nikaner ne popustimo, naj vztrajamo, da bo zmaga zaveznikov kmalu rešila nas vse in da bomo v novi Jugoslaviji najboljši vajenci ravno mi, ki nas tako mučijo. V "paviljonu", kjer so bili hrvatski kmetje ni bilo tako hudo kakor v našem

ubil njegovega brata, mornariškega častnika. Sum je padel na Carja in so ga takoj zaprili. Zakaj ga niso takoj ubili je uganka. Morda zato, da bi ga dalj časa mučili in Car je res pretrpel strašno muko.

Jeftanović je imel posebno nesrečo, da so ga trikrat izpustili iz taborišča in trikrat spet pripeljali nazaj. Njegova žena, roj. Petrinović, je poiskovala vse mogoče, da bi ga rešila iz taborišča. Dvakrat se je pripirila v taborišče v spremstvu nemškega generala. Plačala je mnogo denarja in spravila vse posestvo na nič, samo da bi ga rešila. Vse zastopj. Dokler ji niso pobrali vsega denarja, so ji obljudljali vse mogoče in vse nemogoče, seveda v naprej odloženi, da ga ne bodo osvobodili. Kakor vi veste, so ga zneznano ustrelili. Jaz sem ga izgubil izpred očii, ko sem pobeignil iz taborišča, v katerem je on ostal, ko so ga še v tretje vrnili vanj.

Kakor z Jeftanovićem tako so delali z vsakomer, če so vedeli, da ima denar ali da ga lahko dobi drugje. Ko je Pavelič ukazal, da morajo židje spraviti skupaj eno tona zlata, je dal za preti najbogatejše židje, celo židovsko občino, v posebno sobo. Dal jim je papirja, zalepek, črnila in peres, zdaj pa pišite židom, naj prinesejo denarja, čim več denarja. Ljudje so dajali, kolikor so premogli, a potem so vstaši prišli v hišo in hoteli še več! Nikdar ni bilo zadosti.

Ne samo Pavelič, tudi njegovi "doglavniki" do zadnjega vstaša so pokvarjeni do kosti. Lpega dne so razglasili z lepaki, da vsak, ki se hoče izseliti iz "neodvisne" v kraje, ki jih je zasedla Italija, lahko dobi dovoljenje. Ljudje so navallili, da bi dobili dovoljenja—samo da pridejo ven iz tega pekla, kamorkoli že. Nekateri so hoteli dovoljenje za Ljubljano, drugi za Split, tretji za Karlovac, samo ven iz "neodvisne." A tudi to je bila samo past—vse zaradi plenjenja. Ljudje so napolnili prtljago, vzeli s seboj denar in odšli na pot. Pred Karlovcem—ker v mestu so že Italijani, so že čakali vstaši, pogнали potnike iz vlaka, jim pobrali vse do kože in jih, cele družine z otroci vred, odpeljali v taborišče.

Vstaši pomagajo židom... Še drug način, med tolikimi, so si izmislili "mali doglavniki". Za dober denar, dvesto do tristiso, so židje pretihotapili čez mojo "neodvisne." To je šlo pa tako-le:

Zagrebska policija ima nekoliko zaprtih avtomobilov za prevoz kaznjencev. Tisti "mali doglavniki," ki so prilezli malo višje, so na tiskani papir napisali, da "v imenu 'poglavnika' ukazuje policijski minister Artuković, da mora določeno število vstaške straže v Sušak (ali kam drugam za mejo), ker se tam skrivajo neke sumljive osebe." Vstaške straže tako niso imele pravice ustaviti avto, za Italijane so imeli pripravljene pa spet druge papirje. Namesto vstaške straže so bili v policijskem avtomobilu židje, ki so mastno plačali, da jih na ta način iztihotapijo iz "neodvisne." V tej obrti sta bila zlasti prebrisana "detektiva vstaške policije" Jurek in Celovski. Jurek je dobil v dar za "usluge" zagrebško podružnico sarajevske tovarne preplog. Mimo teh pa je še mnogo drugih načinov, kako se ljudstvo skubi, tak je primer 'Častnega državljana neodvisne' Maceljski-ja, ki se je prej pisal Deutsch in bil lastnik znane lesne industrije Robert Deutsch in Sinovi v Zagrebu. Prej je vsako leto dajal sto in sto vagonov drv narodnim, človekoljubnim in dobrotelim društvom in mestni občini za pomoč revežem. Ko je Pavelič prevzel oblast v Hrvatski, je Deutsch-Maceljski pohitel in podaril "neodvisni" 97 hiš od 98, kolikor jih je imel v Zagrebu. Za to svojo "plemenito potezo" je dobil častni naziv in diplomu "častnega in zaslužnega državljana neodvisne"

policijskega poveljnika dr. Beđelovića in on je zdaj spet na čelu zagrebški policiji. Najhujši in najbolj pokvarjen človek v zagrebški policiji je Britvić, za njim pridejo Baraković, Vasko, dr. Oreb in prej omenjena Curovski in Jurek.

Po pripovedovanju stražnikov je v zagrebški policiji posebna soba za mučenje jetnikov. Sam v tem sobi nisem bil, o njej so mi pripovedovali stražniki. V tej sobi vstaši mučijo s posebnimi napravami, ki jih je s seboj prinašala "Gestapo," ki jih je tudi naučila, kako z njimi.

(Nadaljevanje)

Asthma Mucus Loosened First Day For Thousands of Sufferers. Choking, gasping, wheezing spasms of Bronchial Asthma ruin sleep and energy.

Mix Lemon Juice AT HOME TO RELIEVE RHEUMATIC PAINS Money Back - If This Recipe Fails Good news travels fast—many of the thousands of folks who now take lemon juice for rheumatic pains have found that by adding two tablespoons of Allenu to one tablespoon of Lemon Juice in a glass of water, they get faster relief for the aches and pains caused by rheumatism, lumbago.

NO! NO! NO! There is NO extra charge for Vitamin A in Smith Brothers' Cough Drops. These delicious drops still cost only 5¢ (black or Menthol) only 8¢ (mint).

YOU GIRLS WHO SUFFER Distress From MONTHLY FEMALE WEAKNESS AND NEED TO BUILD UP RED BLOOD! TAKE HEED if you have all or any one of these symptoms: do you suffer headaches, cramps, back-ache, nervousness, weakness, crankiness, distress of "irregularities," periods of the blues, a bloated feeling—due to functional monthly disturbances?

Most "MIDDLE-AGE" Women 38-52 Years Suffer Distress At This Time! If this period in a woman's life makes you cranky, restless, nervous, irritable, tired, blue at times, suffer weakness, dizziness, hot flashes, distress of "irregularities"

Na varnem Dekle na gornji sliki in francoski poročnik sta nedavno prispla iz Francije v London. Mladenkica je bila voditeljica mladine, ki je lepila po Franciji anti-nacijske lepake. Najprvo je pobegnila v družbi tega poročnika v Afriko, oš tam pa v Anglijo.

Misija miru

Na sliki je dvoje angleško-ameriških ambulanc, ki ju nalagajo z zdravili proti raku, katere zdravila so namenjena za newyorške bolnišnice. Štiri mlade pomočnice so občečene v francoskih, kitajskih, grških in holandskih narodnih nošah.

Roosevelt pred delegacijo dela

Na gornji sliki vidimo, kako govori predsednik Roosevelt pri hiši 250 delegatom Internationalne delavske organizacije, zastopali 33 narodov. Predsednik je posvaril delavske voditelje, da dajejo prednost svojim osebnim ambicijam pred splošnim interesom naroda. Predsednik je ob tej priliki povedal ameriškemenu narodu, da mora biti pripravljeno na še večje žrtve. Jugoslavija zastopala na tej konferenci Slovenec dr. Boris Furlan, vsestranski profesor iz Ljubljane.

Japonski napad na Kitajskem

Na sliki vidimo japonsko predstražo, ki jo vodi častnik z imenom Kuroki, kako napada neko kitajsko pozicijo v Čangšji.

STARS ON PARADE

MYRNA LOY BECAUSE HER NAME WAS LOY, THE CASTING MEN THOUGHT SHE WAS AN ORIENTAL, AND CAST HER ACCORDINGLY. RECENTLY THE WORLD'S LARGEST CHRYSANTHEMUM WAS NAMED AFTER HER! EDWARD ARNOLD

by TONI ROSSETT

